

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2019: osavuositarkastuksen raportointi

Toimiala: Hyvinvointitoimiala

Palvelualue: Perhe- ja sosiaalipalvelut

1 Taloudelliset tavoitteet

1.1 Määrärahat

1.000 €	TP 2018	TAM 2019	Ennuste 2019
Tulot	12 026	9 603	10 389
Menot	107 588	101 054	110 343
Netto	95 561	91 451	99 954
Muutos-%			

2 Resurssien käyttö

2.1 Työvoiman käyttö

	TP 2018	TAM 2019	Arvio toteumasta 2019
Htv	792,5	797	800
Palkat ja palkkiot	30 054	29 894 765	31 178
Sijaistus %	64,7 %	65%	72%
Sairauspoissaolo%	4,3 %	3,5%	5,2%

3 Tunnusluvut

3.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Toteuma 2017	Toteuma 2018	TA 2019	Toteuma 06/2019	Ennuste toteumasta 2019
Ehkäisevä terveydenhuolto ja varhainen tuki					
Neuvolat:					
• kotikäynnit (terveydenhoitajat)	87%	82%	90%	90%	90%
• arvio erityisen tuen tarpeessa olevien lasten määrästä	11%	12%	18%	14%	18%
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto:					
• erityisen tuen tarpeen muk. käynti (oppilaat, perusopetus)	13,3%	7%	18%	11%	18%
• erityisen tuen tarpeen muk. käynti (lukio, ammat. oppil.)	8,4%	8%	18%	7%	14%
• erityisen tuen tarpeen muk. käynti (amk)	2,4%	2%	10%	3%	10%
Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteli asiakkaat	321	385	425	292	420
Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelitunnit	27584	32760	30000	19278	38000
Neuvolan perhetuen piirissä olevat alle 1-v perheet (% / perheiden määrä)	6% / 545 kotikäyntiä/101 asiakasta	122/474 7,0%	70 perhettä ja 700 käyntiä	88 asiakasta ja 246 käyntiä	100 asiakasta ja 500 käyntiä
Hoito- ja palvelutakuut:					
Asetuksen mukaiset terveystarkastukset					
• Äitiysneuvola (laajat)	93%	100%	95%	94%	95%
• Lastenneuvola (laajat)	66%	100%	90%	100%	100%
• Perusopetus (laajat)	81%/9000	90%/8461	95%	82%/3832*	95%
• Terveystarkastus (2. aste: lukio, ammatillinen oppilaitos)	70%/4762	85%/4712	85%	68%/2392*	85%
• Terveystarkastus (amk, ensimmäisen opiskeluvuoden terveystarkastuksessa käyneet)	25%/671	33%/731	25%	11%/397*	25%
Psykososiaaliset palvelut					
Kasvatus ja perheneuvola					
• Asiakkaat	1790	1782	1700	1 116	1700
• Käynnit	9399	8898	9500	4 775	9000
• Jono		ei toteudu, kii-reasiakas < 2 vrk	<21 vrk		>21 vrk
Psykologiyksikkö					
• Asiakkaat	1515	1039	1000	713	1000

Tunnusluku	Toteuma 2017	Toteuma 2018	TA 2019	Toteuma 06/2019	Ennuste toteumasta 2019
<ul style="list-style-type: none"> Käynnit Jono < 21 vrk 	6271	4392 ei toteudu, kiireisasiakas < 2 vrk	3500 < 21 vrk	2 518 > 21 kiireisasiakas < 2 vrk	3500 >21 vrk < 2 vrk kiireas
Esi- ja perusopetuksen ja toisen asteen psykologit <ul style="list-style-type: none"> asiakkaat Käynnit Opiskelijahuoltolain palvelutakuu: palveluihin pääsy < 7 vrk	1293 4314	1998 7674 90 % toteutuu	4000 6000 95 %	1 350 4 556 88 %	2200 7000 90 %
Perheoikeudellinen yksikkö <ul style="list-style-type: none"> sopimuksia määrä henkilöitä - elatussopimuksia - huolto- ja tapaamissopimuksia - sopimuksia lapsen hullosta - tapaamissopimuksia 	3893 2717 2085 689 661 458	4994 3291 2634 818 797 745	tasainen tasainen seurantamittari seurantamittari seurantamittari seurantamittari	2594 1006 762 389 437	5800 5500 2000 1800 1000 1000
Päihdehuollon asumispalveluiden ostopalvelujen asiakkaiden määrä, poikkileikkaus: <ul style="list-style-type: none"> tehostettu palveluasuminen palveluasuminen tuettu asuminen asumispalveluiden menot, yhteensä (tuhat euroa)	197 42 37 119 2754	232 38 45 150	nouseva tasainen tasainen nouseva laskeva	268 48 42 178	283 48 45 190 4000
Päihdehuollon asumispalveluiden omien yksiköiden yksiköissä asiakkaiden määrä, poikkileikkaus: <ul style="list-style-type: none"> tehostettu palveluasuminen/laitosasuminen palveluasuminen tuettu asuminen asumisvuorokaudet (kumulatiivinen) 	161 18 50 96 58447	186 15 68 104	tasainen tasainen tasainen nouseva laskeva	160 19 49 92 28 763	187 19 63 105 65000
Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden ostopalvelujen asiakkaiden määrä, poikkileikkaus: <ul style="list-style-type: none"> tehostettu palveluasuminen palveluasuminen tuettu asuminen asumispalveluiden menot, yhteensä (tuhat euroa)	509 164 203 142 11261	575 167 213 197	laskeva laskeva tasainen laskeva laskeva	570 161 208 202	600 170 210 220 13000
Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden omien yksiköiden asiakkaiden määrä, poikkileikkaus <ul style="list-style-type: none"> tuettu asuminen asumisvuorokaudet (kumulatiivinen) 	15 3283	21 6239	tasainen tasainen	21 3 904	22 7900
Sosiaalityö					
Aikuissosiaalityö <ul style="list-style-type: none"> Aikuissosiaalityön asiakassuunnitelmat 	..	..	lähtötaso	437	500

Tunnusluku	Toteuma 2017	Toteuma 2018	TA 2019	Toteuma 06/2019	Ennuste toteumasta 2019
• Aikuisosiaalityön palvelutarpeen arvioinnit	..		lähtötaso	193	300
Palveluohjaus					
• Toimeentulotukea saavien kotitalouksien määrä	3 633	3595	3 400	2 270	3450
• Toimeentulotuen eurot (Täydentävä, ehkäisevä, kuntouttavan kaikki eri muodot; kumulatiivinen, ei pakolaisten ja paluumuuttajien toimeentuloki)	1 713 641	1 557 763	1 448 000	785 256	1 600 000
• Myönnetyt sosiaaliset luotot	-	..	lähtötaso	13	40
Toimeentulotuen palvelutakuut:	pääsääntöisesti toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu
• Muu kuin kiireellinen tapaus					
• Pääsy keskustelemaan toimeentulotuesta sosiaalityöntekijän tai -ohjaajan kanssa	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu
Lapsiperhesosiaalityö					
• Lastensuojeluilmoitusten määrä	5978	6509	6200	3 613	6300
• Lastensuojeluilmoitusten kohteena olevien lasten määrä	2887	3163	2800	1 966	2900
• Lapsiperhesosiaalityön palvelutarpeen arvioinnit	..	..	lähtötaso	883	1600
• Lapsiperhesosiaalityön asiakassuunnitelmat	..	..	lähtötaso	566	700
• Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä	612	1006	800	1 087	1200
• Erityistä tukea saavan lapsen asiakassuunnitelmat	..	..	lähtötaso	438	600
• Perhetyö, palvelun piirissä olevien <ul style="list-style-type: none"> o lapsiperheiden määrä o erityistä tukea saavien lasten perheiden määrä 	..	..	lähtötaso	21	50
	66	112	lähtötaso 250	154	150
• Sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukainen palvelutakuu <ul style="list-style-type: none"> o lastensuojelutarpeen välitön tilannearvio o lastensuojelutarpeen selvityksen vireille tulo o lastensuojelutarpeen selvitys valmis 	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu
	-	..	< 7 vrk	pääosin toteutuu	pääosin toteutuu
	-	..	< 3 kk	pääosin toteutuu	pääosin toteutuu
Lastensuojelu					
Lastensuojelun avohuolto					
• asiakkaana olevat 0-17-vuotiaat	1600	1530	1400	1166	1250
• asiakassuunnitelmat	..	..	lähtötaso	398	420
• Lastensuojelun tehostettu perhetyö	100+279	205	300	328	350

Tunnusluku	Toteuma 2017	Toteuma 2018	TA 2019	Toteuma 06/2019	Ennuste toteumasta 2019
o perheiden määrä (kumulatiivinen, v. 2018 saakka lastensuojelun perhetyö ja intensiiviperhetuki)	377	311		225	260
• Vuoden aikana huostaan otetut lapset	65	47	pysyy ennallaan	26	60
• Avohuollon sijoitukset yhteensä	97		laskeva	140	180
o omiin vastaanottokoteihin	65	52	laskeva	33	57
o omiin pitkäaikaislaitoksiin	11	14	laskeva	18	35
o päivystysperheisiin	21	29	nouseva	13	25
o ostopalvelulaitokseen	..		laskee 2018 tasosta	80	95
Ostopalvelulaitoksien menot, yhteensä (tuhat euroa)	4822		laskeva	2 201	3 969
• Kiireelliset sijoitukset yhteensä	..		laskee 2018 tasosta	113	180
o omiin vastaanottokoteihin	80	73	tasainen	57	80
o omiin pitkäaikaislaitoksiin	9	8	laskeva	17	20
o päivystysperheeseen	36	30	nouseva	32	60
o muuhun perheeseen	..	..	tasainen	14	20.
o ostopalvelulaitokseen	..	17	laskee 2018 tasosta	11	15
Ostopalvelulaitoksien menot, yhteensä (tuhat euroa)	488		laskeva	112	319
Lastensuojelun sijaishuolto					
• Sijoitettujen huostaan otettujen lasten määrä poikkileikkausajankohtana yhteensä	380	377	laskeva	371	380
• omat laitokset	60	61	laskeva	51	55
• ostopalvelulaitokset	102	104	laskeva	96	98
• perhehoito	218	212	nouseva	201+23	209+25
• toimeksiantosuhteinen perhehoito	184	188	nouseva	201	209
• ammatilliset perhekodit	34	24	nouseva	23	25
• Huostaanotettujen lasten sijoitusten kustannukset (tuhat euroa)	31 483		laskeva		
• laitohoito			laskeva		
o omat lastenkodit	10 591	10 764	tasainen	5 636	10 845
o ostopalvelulaitokset	11 882	11 805	laskeva	6 585	12 385
• perhehoito			nouseva	3 337	6 748
o toimeksiantosuhteinen perhehoito	6 236	6 878	nouseva	844	1 764
o ammatillinen perhekoti	2 774	2 379			
• Lakkautetut huostaanotot	13	11	seurantamittari	3	5
Jälkihuolto					
• tukiasumisen piirissä olevien nuoret	77	85	tasainen	57	63
• Sijoitettut jälkihuollettavat nuoret poikkileikkausajankohtana yhteensä	21	21	laskeva	25	27

Tunnusluku	Toteuma 2017	Toteuma 2018	TA 2019	Toteuma 06/2019	Ennuste toteumasta 2019
<ul style="list-style-type: none"> omat laitokset ulkopuoliset laitokset perhehoito <ul style="list-style-type: none"> toimeksiantosuhteinen perhehoito ammattillinen perhekoti 	0 11 8 2	0 11 10 0	tasainen laskeva tasainen tasainen	0 12 11 2	0 15 12 3
Varsinais-Suomen sovittelutoimisto					
<ul style="list-style-type: none"> sovittelualoitteiden määrä 	1013	1265	800	606	ylittyy
Turun seudun tulkkikeskus					
<ul style="list-style-type: none"> tulkkautustien määrä käännössivujen määrä 	44680 6674,5	43398 6218	40 000 6 000	19 819 2 420	37410 4900
Koko palvelualueen yhteiset:					
Asiakastytyväisyysskyselyt: <ul style="list-style-type: none"> kouluarvosana (ka) asteikko 1-10 palvelun arviointi (ka) asteikko 1-5 	8,5 4,1	8,8 4,5	parempi kuin 2018 parempi kuin 2018	.. ..	toteutuu toteutuu

Palvelualuejohtajan nostot/yhteenveto osavuositarkastuksesta:

Henkilöstön käyttö on alkuvuoden aikana ylittänyt tavoitteen, vaikka samanaikaisesti henkilöstön, erityisesti sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut suuria ongelmia. Palvelualueen nettoylityksen suhteessa v.2019 budjettiin arvioidaan olevan 8,5 M€, muutos tilinpäätökseen 2018 on 4,4. M€. Ensimmäisestä ennustesta tilanne on heikentynyt n. 730 000 € netto. Palvelualue ylittää palkkabudjetin n 1 M€llä, josta n. 0,4 € on kiky-vaikutusta. Merkittävin ylityksen syy on edelleen asiakaspalvelujen ostoissa, ylitystä ennustamme menoissa n. 7,4 €. Eniten palvelukysyntä on kasvanut päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa, joissa erityisesti tuetun asumisen asiakkaita on aikaisempaa enemmän. Palvelujen vaikuttavuutta ja kohdentuvuutta parantamaan valmistellaan palveluhankintaa. Huostanaotettujen ostopalveluiden kustannuksia on nostanut muille kunnille maksettavat kustannukset sekä yksittäiset erityisen vaativaa hoitoa tarvitsevien lasten sijoitukset. Lastensuojelun kustannuksissa näkyvät päihdeperhekuntoutukset, vammaisten ja psyykkisesti oireilevien lasten sijoitukset. *ao. tahojen kanssa*. Lastensuojelun sijaishuollon kustannukset ylittävät budjetin, mutta pysyvät vuoden 2018 käytön tasolla. Perhehoidossa on nyt yli 50% huostassa olevista lapsista ja perhesijoituksia käytetään entistä enemmän myös kiireellisissä ja avohuollon sijoituksissa. Lasten kiireelliset sijoitukset ovat lisääntyneet, heitä on sijoitettu aiempaa enemmän myös omiin pitkäaikaislaitoksiin. Sijaishuollon sosiaalityön tulokseen vaikuttavat koko alkuvuoden jatkuneet henkilöstön saatavuusongelmat. Jälkihuollon nuorilla on aikaisempaa useammin vaikeuksia selvitä itsenäisessä asumisessa perinteisissä tukiasunnoissa, vaan tarvitaan ympärivuorokautista valvontaa ja tukea. Psykkiset ongelmat korostuvat. Jälkihuoltolaki laajenee 1.1.2020 koskemaan alle 25-vuotiaita (nyt alle 21 v.) jälkijuhuoltoon oikeutettuja, josta syystä jälkihuollosta ei siirry lainkaan nuoria pois vuoden 2019 aikana.

Palvelualueella vuoden vaihteessa laajasti sosiaalityötä ja lastensuojelua koskeva organisaatiomuutos on saatu toteutettua. Sosiaalityön systeemistä työtettä on otettu käyttöön; vaikka henkilöstöresurssi eivätkä tilat ole vielä optimaalisia. Aikuissosiaalityön eriyttäminen tuottaa positiivista kehittämistyötä, mm. asiakasraadin käynnistämisen. Perhekeskuspilottit ovat käynnistyneet Hirvensalon Syvälähdessä ja Yli-Maarian Ypsilonissa. Yhteistyö rakentuu niissä neuvolan ja kouluterveystieteiden ympärille. Kaupungin positiivinen rakennemuutos näkyy asukasmäärän lisääntyessä oppilashuollon tarpeen kasvuna ja toisaalta, vuokra-asuntotilanteen kiristyessä myös ehkäisevän toimeentulotuen tarpeen kasvuna.